

Les discriminacions per parlar en català a la salut pública creixen més d'un 15 % el 2022

written by Redacció Unilateral | 1 d'octubre de 2023

El [report de discriminacions lingüístiques a catalanoparlants](#) perpetrades per les administracions públiques durant el 2022, que avui publiquem, detecta 118 casos de discriminació, un 19,2 % més que el 2021

Gairebé el 40,0% de les discriminacions (45 casos) es van produir en la prestació de serveis sanitaris, quasi sempre de titularitat autonòmica

El supremacisme castellà i la manca de coneixements de català entre els professionals sanitaris, les dues principals causes de les discriminacions

Les discriminacions per parlar en català a la salut pública als territoris catalanoparlants de l'Estat espanyol van créixer el 2022 un 15,4%. Es desprèn del [report anual](#) de discriminacions lingüístiques a parlants de català patides a mans de les institucions públiques de l'Estat, que Plataforma per la Llengua publica cada any, i evidencia que el problema que els governs balear i valencià neguen que existeixi no es troba en vies de solucionar-se.

L'informe del 2022 analitza els casos de discriminació que van arribar al coneixement de l'entitat i conclou que, en general, van créixer un 19,2 % i van arribar als 118 casos. D'aquests, 45 van passar en l'àmbit sanitari. El que recull el report són casos en què treballadors públics van exigir o pressionar un ciutadà perquè parlés en castellà i no s'expressés en català, en què es van negar a prestar-li un servei perquè parlava en

català o, fins i tot, en què el van insultar, vexar o humiliar per aquest motiu. Per a Plataforma per la Llengua, aquests casos d'abús i tracte antiigualitari formen part d'un problema més gros de discriminació lingüística estructural a l'Estat espanyol, i estan lligats a la [ideologia supremacista castellana](#) del nacionalisme espanyol i al redactat discriminatori de la Constitució i les lleis.

Els casos de discriminació lingüística que són responsabilitat de les institucions no han parat de créixer d'ençà que Plataforma per la Llengua els recopila des del 2018. Dels 25 d'aquell any es va passar als 32 del 2019, als 52 del 2020, als 99 del 2021 i, finalment, als 118 de l'any passat. Aquest augment ha anat molt lligat a una explosió de casos als serveis sanitaris. Si el 2018 eren el 20,0% (5 de 25), el 2021 van arribar al 39,4% (39 de 99) i el 2022 van mantenir-se en un 38,1% (45 de 118). Entre els casos de l'informe, hi ha el d'una metgessa del 061 que va dir a una ciutadana que telefonava en nom d'un fill que havia caigut malalt pel consum de drogues: “¿Quiere hablar en catalán o quiere que su hijo se cure?” En un altre cas, un metge va etzibar a un pacient: “si me habla en valenciano, usted tiene que abandonar la consulta”. En un tercer cas, una metgessa va dir a una pacient: “Mira, nena, me hablas en castellano, que tengo mucho trabajo y no puedo estar perdiendo el tiempo”.

El supremacisme castellà i la manca de coneixements de català entre els professionals, les dues principals causes de les discriminacions a la sanitat

Les actituds descrites, que de vegades van acompanyades de justificacions com “estamos en España”, revelen una [ideologia supremacista](#) que identifica una de les llengües de l'Estat, el castellà, com a especial i superior a les altres. Per al nacionalisme espanyol, que se sustenta en el revisionisme històric, el castellà seria “la lengua común” de tots els ciutadans de l'Estat, amb independència de si realment és la seva llengua familiar o habitual, o la tradicional del

territori. Per contra, les altres llengües serien merament "regionals" o "particulars". Justament aquesta ideologia, que és hegemònica, és una de les dues raons principals darrere de les discriminacions lingüístiques. L'altra raó, que hi està molt relacionada, és la manca de coneixements adequats de la llengua pròpia entre els treballadors públics. En aquest sentit, decisions com la del govern de les Illes Balears encapçalat per Marga Prohens (PP) d'eliminar el coneixement del català com a requisit per als professionals sanitaris no ajuden a afrontar el problema i a reduir les discriminacions.

L'absència d'un deure de conèixer el català pels servidors públics genera discriminacions als ciutadans que s'expressen en aquest idioma per diferents motius. En primer lloc, els catalanoparlants tenen l'hàbit adquirit de canviar de llengua amb les persones que els parlen en castellà, un costum derivat de la repressió franquista i de la desigualtat legal entre parlants. Això fa que l'ús del català quedi desincentivat de partida. En segon lloc, aquells que es mantenen en català sovint han de suportar obstacles, dilacions i problemes addicionals. Si tots els treballadors públics saben castellà però no tots català, el ciutadà que es vol expressar en català no està en les mateixes condicions que el que s'expressa en castellà.

A més, molts treballadors públics pressionen els ciutadans catalanoparlants perquè parlin en castellà, alguns de manera clarament hostil i amenaçadora. Tot i que sobre el paper els ciutadans tenen el dret reconegut de parlar en català amb l'administració allà on és oficial, el privilegi de molts treballadors públics d'ignorar-lo facilita que es produeixin abusos.

La Constitució espanyola discrimina els catalanoparlants i legitima normes que reforcen la preeminència del castellà

El fet que la Constitució espanyola faci del castellà l'únic idioma oficial del conjunt estatal i creï un deure de

coneixement d'aquesta llengua per a tots els ciutadans, a diferència dels altres idiomes, legitima que una [multitud de normes reforcin la preeminència del castellà](#). És el cas de les lleis de la funció pública, que preveuen que l'administració general de l'Estat funcionarà generalment en castellà i eximeixen la pràctica totalitat dels seus treballadors del requisit de saber altres llengües estatals. A més, els partits més compromesos amb l'ideari nacionalista espanyol també han impulsat mesures per evitar la igualtat en els requisits lingüístics dels treballadors públics autonòmics.

Per això, en els darrers anys, l'absència d'un requisit de coneixement de català en algunes administracions autonòmiques de territoris catalanoparlants i la relaxació en l'exigència del requisit en altres administracions ha provocat una explosió de casos de discriminació en aquest espai i molt particularment en els serveis sanitaris. Amb tot, l'administració estatal continua sent la que, any rere any, genera més casos de discriminació. El 2022 va ser la responsable del 46,6% dels casos mentre que el 38,1% de les discriminacions van ser responsabilitat de les administracions autonòmiques. Es fa palès que on el requisit lingüístic és més absent, més casos de discriminació hi ha.